

ÇANAKKALE KENT KONSEYİ SANAT SOKAĞI ÇALIŞMA GRUBU SONUÇ RAPORU

anakkale Kent Konseyi Sanat Sokağı alıőma Grubu
Sonuç Raporu 10 Nisan 2022 tarihli Çanakkale Kent Konseyi Genel Kurulunda görüşülerek
onaylanmıő ve 9 Mayıs 2022 tarihli Belediye Meclis toplantısında sunulmuőtur.

ÇANAKKALE KENT KONSEYİ YAYINLARI: 44
HAZİRAN 2022

ISBN: 978 - 9944 - 5681 - 1 - 9 - 7

Sertifika No: 42741

RAPORU HAZIRLAYAN

Asude BAYRAM

YAYINA HAZIRLAYAN

Alper USTA

YAYIN EKİBİ

Zerrin SARAÇOĞLU

Tuğçe ÖZÇELİK

Hande ÖZCAN

Sabiha SALKIM

Cevdet AR

Habibe Merve GÜDER DOĞAN

Mustafa SEVİM

Göksel SEVİM

BASKI-CİLT

ÖZEN REKLAM

Namık Kemal Mah. Hüsnü Akkoyun Cad. No: 30/A Çanakkale

Tel: 0286 217 75 84 - Fax: 0286 213 23 39

e-mail: ozenreklam17@gmail.com

ÇANAKKALE KENT KONSEYİ

Kemalpaşa Mah. Mersin Dede Sokak No:21 Çanakkale

Tel: 0286 213 71 63 - Fax: 0286 217 73 09

Web: www.canakkalekentkonseyi.com

e-mail: canakkalekentkonseyi@gmail.com

Çanakkale Kent Konseyi
Sanat Sokağı Çalışma Grubu Raporu

ÇANAKKALE KENT KONSEYİ SANAT SOKAĞI ÇALIŞMA GRUBU SONUÇ RAPORU

GİRİŞ VE DEĞERLENDİRME

İnsanın bir toplum üyesi olarak varlık kazanması, ancak bir kültürü benimsemesi ve özümsemesi ile mümkündür. Kültür; toplumun ve insanın öğrendiği, edindiği; bilgi, sanat, gelenek, görenek, yetenek, beceri ve alışkanlıkları içine alan ve toplumsal değerler içeren bir olgudur. Toplamların genel özellikleri kültürleri ile oluşur. Kültürün geleceği ise topluma bağlıdır. “Toplamlar evrim geçirerek ilkel toplamlardan tarım toplumuna, tarım toplumundan sanayi toplumuna son olarak da sanayi toplumundan bilgi toplumuna dönüşmüştür” (Drucker, 1993: 66). “Bilgi toplumu yeni teknolojilerin gelişmesi nedeniyle bilgi sektörünün, bilgi üretimi ve bilgi sermayesinin ve nitelikli insan etmeninin ön plana çıktığı, eğitimde sürekliliğin arandığı, iletişim teknolojileri, yoluyla toplumu, ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal bakımdan sanayi toplumunun ilerisine taşıyan bir yapıdır” (Aktan ve Tunç, 1998: 128). “Nüfusunun büyük bölümünün ekonomik faaliyet alanı olarak ticaret, sanayi, yönetim ve hizmetle ilgili işlerle geçimini sağladığı toplumsal ve kültürel bir örgütlenmenin olduğu yerleşim alanı şeklinde ifade edilen kent, insanların barınmadan, eğlenmeye tüm ihtiyaçlarının karşılandığı ve sürekli bir toplumsal gelişim gösteren, bütünleşme derecesinin yüksek olduğu (Keleş, 1973:7) yerleşim yeri olarak” ve “fertler arası ilişkilerde geleneksel ilişkilerden çok rasyonel davranışların ağırlıkta olduğu, günümüze has bir yerleşme biçimi ve topluluk türü olarak tanımlanır” (Sencer, 1979: 9). İnsan çevresine sanat aracılığıyla baktığında gerçekliğin farkına varacak ve nasıl bir çevrede yaşadığını, yaşamını nelerin çevrelediğini algılayacaktır. Sanatçı, içinde yer alan duyarlılığı sayesinde çevresi ile yaşam arasında bağ kurarak kendisinde var olan estetiği de sanat yoluyla dışa yansıtabilir.

Kentler de daimi devingenlikleriyle sanatçıyı kışkırtır ve üretimlerine sonsuz kaynak oluştururlar. Toplamları çağdaş uygarlık düzeyine ulaştıran kültürel gelişmenin kaynağı olan kentler, tarihsel süreçte kendilerine özgü birikimler ortaya çıkarmışlardır. Bu birikimler kentin içinde bulunduğu doğal çevre ile etkileşimi sonucu başlamış, kültürel birikim ile şekillenmiştir. Buna bağlı olarak “Kentlerin de kendine özgü bir kültürü vardır” (Koçak, 2011: 261)

Bireyin toplumsal yaşam mekânlarında sanatla iç içe olması, hem ruh sağlığı açısından hem de kültür olgunlaşmaları ve değişimlerine uyum sağlaması açısından önem taşımaktadır. Müzeler, sanat galerileri, çağdaş yaşamın hızlı temposu içinde yaşamak durumunda olan insanın sanat gereksinmelerini karşılamaya yetmemektedir. Sanatın yalnız müzelerde, sanat galerilerinde görünür durumdan çıkartılıp, caddelere, meydanlara taşınması, günlük yaşamın içine girmesi daha geniş kitlelerin pay alması yönünden uygulanabilecek yöntemlerin en önemlilerinden biridir.

Bir kente girildiğinde, o kentin tarihini ve kültürünü yansıtan yapılar, eğlence ve dinlenme alanları, tarihi yapısı, mimari özellikleri, halkın giyimi kuşamı vs. kent kültürü hakkında bize ipuçları verir. “Bu bağlamda kent, gelenek ve göreneklerin, örgütlü tavır ve görüşlerin toplandığı yerdir. Kültürler kentte doğarlar, kentte yaşarlar ve kente katkı sağlarlar. Bu niteliğiyle kentler, belli bir kültürü simgelemektedirler” (Uçkaç, 2006: 31).

Kente anlam ve bütünlük sağlayan, kentin okunabilirliğinde ve imgeleminde önemli bir yere sahip olan bu öğelere yapılacak plastik müdahaleler, bu öğeleri bir sanat ürünü olarak değerlendirmenin yanında, kent bütününe de bir sanat yaratması olarak ele alınmasını sağlayacaktır. Sanatın özgünlüğünden yararlanılarak oluşturulan kent dokusu, kentli bireyi yaşadığı mekâna adapte etmekte ve bugünün çevresine yabancılaşan bireyini aktif kılmaktadır. Sanatı yaşadığı mekânın tüm dokularında hisseden birey kendi kimliğini ve ait olduğu mekânın kimliğini daha kolay algılayabilir duruma gelmektedir (Öztürk, 2007: 47).

Kentleri sanatçılar için vazgeçilmez kılan şey, oralarda beş duyunun bombardımana uğramasıdır. Keyif alanlarıyla hoşnutsuzluk alanları iç içedir. Sanatçıya da bu argümanları görmek ve değerlendirmek kalır. Modernist sanatın, bir kent sanatı olduğu konusunda tüm kuramcılar hemfikirdir. Bu sadece kentlerde yaşayan ve kentten etkilenerek sanat yapan insanların bir süre sonra kenti güzelleştirdiklerinden, oraya bir ruh ve duygu yüklediklerindendir.

Kentlerin fiziksel ve sosyo-ekonomik özelliklerinin meydana getirdiği kültür çevresi, aynı zamanda kitle kültürünün hem doğuş merkezleri hem de etkilenme alanları durumundadırlar. Kentlerin popüler, kitle kültürü olarak adlandırılan ve aynı zamanda yüksek kültür olarak anılan sanatsal aktivitelerin sergilendiği yerleşim alanları olması asıl ilgi odağıdır

Kamusal alanın en önemli niteliği tüm vatandaşlara açık olmasıdır. “Kamusal Sanat Kamusal Kültür Yaratır”. (Reader, A. 1989). “Kamusal alan, sosyal ve politik sorunların çözümü amacıyla kişiler arasında değerler ve ölçütler üzerinde anlaşmaya varılma imkanının bulunduğu yaşam alanıdır” (Mutlu, 2004: 164). “Kültürü meta biçimine getiren ve onu tartışılmaya uygun bir yapıya dönüştüren kamusal topluluk, dışı kapalı olmayan bir nitelik kazanmaktadır” (Habermas, 2003: 107) . Kamusal sanat, artistik ve kentsel değerin korunması, geliştirilmesi ve kentsel mekânda kişiler arası iletişimin ve insan çevre etkileşiminin olumlu hale getirilmesinde kullanılan bir araçtır. İnsanların kamusal mekânları kullanmalarını ve o mekânlardan zevk almalarını sağlar. Kamusal alanın topluma sanat yoluyla geri kazandırılmasıdır. Sanatçı ile sokaktaki izleyicinin etkileşmesini sağlarken, izleyicileri etrafında olup bitenleri farkına varmaya teşvik etmesidir. Kamusal sanat kamusal diyalogu, farkındalığı ve kamusal alanda yapılan sanata verilen değeri ileriye taşımaktır. Özellikle yaya mekânlarının sanat objeleriyle desteklenmesi olgusu mekân estetiğini arttırmasının yanında insanlarda kültürel doygunluğu, gelişimi, bilinçlendirmeyi veya görsel etkileşimin getirdiği psikolojik rahatlamayı sağlar. Kamusal sanat mekân hissi ve mekân kimliği oluşturmaya yönelik kentsel yenileme projelerinin bir parçası olarak planlamaya dahil edilmeye başlanmıştır. Bu sayede hafızalarda kente dair daha kalıcı bir etki bırakıldığı gözlemlenmiştir. Hisleri uyandıran, duyguları canlandıran ve dikkat çeken bir unsur olan sanat eseri, kişilerin mekânla ilişki kurmasını ve o mekânı tanımlayabilmelerini sağlar. Kamusal sanat, galerilerde sergilenen sanattan farklı olarak yapıldığı alana özgüdür ve izleyicisi ile birlikte etkileşim içinde bir anlam oluşturur.

Kentli olmak sürekli değişen bir estetik kültürün parçası olmaktır. Estetik kültür, kent içinde mekansal gelişmeler kadar yaşam alışkanlıklarının değişmesinde de etkili olur. Bu anlamda kent kültürünü geliştirecek bir estetik kültür, ancak daha fazla kişinin sanata ulaşabilmesi yoluyla anlamlı olacaktır.

Son yıllarda sanat, modern kalıpları kırarak kendine daha akıcı ve yaşamla iç içe bir varoluş biçimi yaratma yolu seçmiştir. Sanatın yaşamdan beslendiğini düşündüğümüzde, onun yaşama paralel olarak değişebileceğini varsaymak yanlış olmaz. Bu anlamda günümüz sanatçısı, işini oluştururken artık durağan ve kuralcı yapının dışında, teknolojik gelişimin getirdiği yeni ifade biçimlerini kullanarak ya da mekân ile olan ilişkisine yeni açılımlar getirerek, sanatı ve estetiği güncel verilerle beslemekte, alternatif kavramlar yaratmaktadır. Kamusal mekânlarda toplumla etkileşime geçmeyi hedefleyen projelerle toplumun her kesiminden insan, sanatla buluşmaktadır. Kamusal sanat, insanı şaşırtan ve mekânla insanın ilişkisini farklılaştıran bir özelliğe sahip olmalıdır. Toplumsal sanat, çevredeki sanat aktivitelerine katılmaya teşvik ederek, çevreyi pozitif olarak etkiler ve kullanıcıların kamusal mekânı sahiplenmesine olanak sağlar. Toplum merkezli bu sanat projelerinin amacı kamusal mekânın ulaşılabilirliğini kullanarak, sanat eseri yaratım sürecine toplumu da dahil etmektir. Kamusal sanat, insanların farklı yaşamsal deneyimlerini arttırmak üzere kullanımını desteklemeye yönelik bir adımdır. Karşılıklı anlayış, hoşgörü ve saygı temeline dayalı bir barış toplumunun oluşması ve bunun bir parçası olarak kamusal alanda üretilen sanata toplum tarafından verilen önemin geliştirilmesini amaçlamaktadır.

Dünyanın tüm metropollerinde kamusal alanlar, sanat, kültür ve politik organizasyonlarının özgürce sergilendiği, hatta bu türden eylemlerin sergilenmesi için özel çabalar sonucunda kente kazandırılan çok önemli alanlardır.

Kentlerde kamusal ortak alanları yaratmak, kamusalılığı üretmek, kenti yaratmaktır.

Sanatçıların çevresel çabaları, mekanları daha yaşanabilir duruma getirerek yeni bir kimlik kazandırma isteklerini ortaya çıkarır. Bu çabalar, sanatı ve sanatçıyı daha geniş çevrelere seslenir duruma getirerek kent içerisinde varlığını duyurmaya ve sanatın sınırlarını genişleterek insanları sanatsal etkinliğe katılamaya kadar uzanacaktır. Sanatın, toplumsal pratikleri belli duyarlıkta destekleyen ve tamamlayan bir gücü

vardır ve toplumsal hareketleri mayalandıran, rutin hayata bakış açısı kazandıran bir vazgeçilmezdir. Sanat yapıtı, izleyiciye sunulması gereken bir olgudur. Sanat yapıtının varlığı bir izleyici kitlesinin onu 'tüketmesine' muhtaçtır. Kitlenin bir bilinçsiz kalabalıktan çıkıp nitelik kazanması için estetikle bütünleşmesi zorunludur.

Mevcut yaşama ortamları, insanların gereksinimlerini tam karşılayamadığı gibi, yaratılan mekanik çevre bireyi hasta etmekte, bunalıma sürüklemektedir. Bu nedenle çocuk oyun bahçelerinden, parklara, caddelere, binalara kısacası günlük hayatın geçtiği mekânlara sanatı götürmek gerekmektedir. Sanatı insanın dışında, algılanması zor ve zahmetli mekânlarda değil, insanı sanatın içinde yaşatmak çağın gereği olmuştur. Sanatın kent mekânlarına götürülmesi, hem çevreye katkıda bulunacak, hem de insanı çevresine karşı daha duyarlı yapacaktır. (Öztürk, 2007: 46). Sanatçılar, hayal dünyalarını, çevresiyle ve yaşam arasında kurduğu köprüleri ürüne çevirmeyi, onları da insanlıkla paylaşmayı, kentler de sanatçıları uyarmayı, kışkırtmayı ve düş kurdurmayı daima sürdürecektir.

Sanat ve kent ilişkisinin sosyolojik olarak değerlendirilmesinin ardından sanatın, kentlere ekonomik anlamda getirilerine turizme katkısına bir göz atmakta yarar olduğu kanısındayız.

Turizm ve hareketlilik üzerine araştırmalar yapan İngiliz bilim insanı Urry, modern insanın “mobil” insan olduğundan bahseder. Bu nedenle de artık seyahatin organizasyonu toplumun organizasyonunda belirleyicidir. Urry'ye göre, “Mobilité, insanların kendileriyle ve çevreleriyle ilişki kurma biçimlerinin yanı sıra, onların, doğal peyzajlara, kentsel peyzajlara ve başka toplumlara ilişkin estetik yargılarını da değiştirir. Dolayısıyla, modern dünyadaki yaşam biçimlerinin dönüşmesinin sorumlusu mobilitedir”. Küçük bir köy olarak tanımlandığını andan bu yana Dünya nüfusu sürekli bir hareket halinde. Çeşitli nedenlerle oradan oraya sürüklenmekte. Bunun sonucunda kentlerin canlandırılması için kültür ve turizm yatırımları önem kazanmaktadır.

Turizm, gitgide toplumsal ve kültürel yaşamı ele geçirmiştir. Dolayısıyla, artık turizmin bir anlamda sona erdiğinden bahsedilebilir. Çünkü artık turizm hem her yerde, hem de hiçbir yerdedir. İnsanların çoğu, gerçekte olmasa da sanal dünyada sürekli hareket halinde olan turistlere dönüşmüştür.

Dünyanın turistikleşmesi sonucu, artık 'kültür' yatırımları da daha ziyade kentleri canlandırmayı ve turizmi geliştirmeyi amaçlamaktadır. Müzelere, tiyatroalara ve yaratıcı endüstrilere yapılan yatırımlar, büyük ölçüde daha fazla iş, daha fazla kâr, kentsel yenileme gibi hedeflerden kaynaklanmaktadır. Harvey'in belirttiği gibi, kentlere, öncelikle iş dünyasının ve varlıklı turistlerin ihtiyaçlarını karşılayacak fiziksel ortamların oluşturulması işlevi yüklenmiştir.

Bu olgu bizden çok daha önce, her şeyde olduğu gibi Avrupa'da ortaya çıkmıştır.

Türkiye'de üretilen kültür-sanat politikalarını anlamak için, Avrupa kentlerinin dönüşümünü, AB'nin bölgeselleşme ve kültür politikalarını da değerlendirmek gerekir. Avrupa kentleri sanayisizleşme sürecini en derinden yaşayan kentler olmuşlardır. Sanayisizleşme sürecinde bu kentlerdeki çalışan profili değişmiş, çalışma alanı olarak fabrikaların yerini ofisler almıştır. 1990'lı yıllara gelindiğinde ise, turistleri ve işgücünü çekme yarışı, bu kentlerin tarih ve kültürlerinin yeniden sunumunu gündeme getirir. Koruma ve restorasyon faaliyetleri önemli artış gösterir. Turizme yönelik AB fonları da bu eğilimi destekler. Bu çabalar karşılıklarını da bulur; 1990'larda Avrupa'ya gelen turist sayısında bir önceki on yıla göre %41 artış gerçekleşir. Artık Avrupa pazarlanmakta, bir 'tarih ve kültür göstereni' haline gelmektedir. Avrupa kentleri, 'Avrupalı kent' olma konusunda bir rekabet içerisine girer. Yerel kimlik paketlerine sahip, kent-devletlerden oluşmuş bir Avrupa meydana gelir. Kültür-sanat festivalleri, sanatsal semtler, açık hava kafeleri ve restoranları, eski yapıların ve sokakların korunması, nehir ve kanal kıyılarının düzenlenmesi, Avrupa kentlerinin önceliği haline gelir. Turizm çeşitliliği artar: tarih, kültür, sanat, kent, kır, ekoloji, vb. Giderek daha 'Avrupalı' hale gelen kasaba ve kentlerde, değişik 'yer'lerin ayırt edici göstergeler taşıması gerekir. Dolayısıyla, bir alana has kültür mirasının korunması çok önemli olur.

1. Bu konuda iki temel politika izlenmiştir:

A) Kültürel Üretim Politikası

Reklamcılık, mimarlık, plastik sanatlar, el sanatları, tasarım, moda, performans sanatları, müzik, film, yazılım alanlarında üretim gerçekleştirilmiştir

B) Kültürel Tüketim Politikası

Tarihi ve kültürel değerlerin canlandırılması, yeni kültürel sembollerin pazarlanması, bienaller, fuarlar ve festivallerde destekleyici organizasyonların yapılması gerçekleştirilmiştir.

Günümüze gelindiğinde artık sanatçıların, galerilerin, basın yayın organlarının sermayeyi de peşlerinden sürüklediklerini, kentlerin markalaştığını ve turizmin yaygınlaştığını görüyoruz. Kültürel miras modernleşmenin vazgeçilmez bir öğesi olduğu kadar yeni ekonomik politikaların bir aracı haline gelmiş durumda. Biz elbette sanatın metalaşmasını, bir pazar haline gelmesini istemiyoruz. Marx, sosyalizmde yaşayan insanı, sabah geçimini sağlamak için çalışan, öğleden sonra balık tutan, akşamüstü de resim yapan bir profile hayal etmişti. Sovyetler Birliği'ndeki sanat ve kültür tanımı, sadece yaşamak için çalışmak zorunda olan değil, çalışarak hayatını inşa etmeye çalışan insanların aynı zamanda onu şenlikli bir hale getirmek, güzelleştirmek için yaptığı uğraş olarak yapılabilir. Burada nihai hedef sanatla sanatçının, sanatçıyla sanatseverin arasındaki gidierek kapanması; insana ait, insanca ve emekçilerin hayal kurabileceği bir sistemi inşa etmeye yönelik bir sanatsal dünyaydı. Sanatçıların doğrudan doğruya sadece sanatsal yaratıya odaklanabilmelerini sağlamak üzere hem maddi olarak hem de onların koşullarını iyileştirmek ve bütün olanaklarını sağlayarak bir imkan yaratılmıştır. Tabii ki bu işin bir başka yönü de bu sanat eserlerinin alımlayıcısı olan kitlelerde bunun yankısının nasıl olduğu idi. Bu bakımdan da Sovyetler Birliği'nde yetenekleri serbest bırakılmış işçilerin ve emekçilerin, amatör ya da profesyonel düzeyde kültürel, sanatsal üretime yönlendirildiğini görüyoruz. Özellikle devrimin yıl dönümlerinde, 1 Mayıs'da emekçiler kendi ürettikleri korolar

kurmuş, müziklerini seslendirmiş, tiyatrolar yapmışlardı. Onların hikayeler, şiirler yazmaları teşvik edildi ve üstelik bu yazılan eserler amatörce bile olsa basılma imkanı buldu.

Keşke ülkemizde de sanat ve kültür çalışmaları kamu tarafından finanse ediliyor olsa... Ancak baktığımızda bankaların yayınevine dönüştüğüne, holdinglerin sanat festivalleri düzenlediğine, sermayedarların kültür ve sanat vakıfları, müzeler kurduğuna tanık oluyoruz. Şimdilik kültür ve sanat bir ekonomik etkinlik olarak değerlendirilmeye devam edecek.

Kendini bir “tarih, kültür ve turizm kenti” olarak tanımlayan Çanakkale, henüz bu süreci tamamlamış değil. Sermayenin merkezi hükümetin ya da üniversitenin Çanakkale Belediyesi ile bir işbirliğinden söz edemiyoruz. İl Kültür Müdürlüğü gerek kendi olanakları gerekse özel sermaye aracılığıyla bazı yatırımlara imza atarken (Arkeo Köy, Troias Kültür Yolu gibi ya da birkaç tiyatro gösterimi ve küçük sergiler gibi) üniversite tamamen içine kapanmış bir görünümle yalnızca kendi topluluğuna seslenen etkinlikler gerçekleştirmekte ve kentle kopuk bir görünüm sergilemektedir.

Belediye tek başına tiyatro, sinema, festival, konser ... gibi sanatsal etkinlikleri gerçekleştirmeye çalışırken kente bir yaşama kültürü oluşturmak için de çaballıyor. Çanakkale bir seramik kenti olmak ve kendini böyle tanımlamakla birlikte ne yazık ki bu zenginliği dünyada yeterince bilinmemekte ve kente ekonomik bir katma değer katma özelliğinden uzak görünmektedir. Son yıllarda hızla artan seramik atölyelerinin şu anki durumları üzüntü vericidir. Üretilen onca sanatsal yapıt turistik ve ekonomik anlamda bir karşılık bulamamaktadır.

Son yıllarda mega kentlerin boğucu ortamından kaçıp kentimize sığınan çok sayıda ve farklı disiplinlerde sanatçı da gerek şehir merkezinde gerekse de ilçe ve köylerde sanatlarını yaşatma savaşı vermektedir. Büyük çoğunluğu Fevzipaşa Mahallesi Fatih Camisi çevresindeki atölyelerde ürettikleri ürünlerle yaşamsal gereksinimlerini

karşılamaya çalışmaktadır. Ayrıca kentin değişik bölgelerinde seramikten dansa, resimden müziğe, ağaç işlerinden cam işlemeciliğine çok çeşitli alanlarda atölyeler sanatsal üretim yapmaktadır.

Bunlara ekonomik zorluklar nedeniyle atölye açamayıp üretimlerini evde sürdüren ya da açılmış atölyelerden yararlanarak çalışan sanatçıları ve el sanatlarıyla uğraşanları da eklemek gerekirse göz ardı edilemeyecek bir sanatsal, kültürel ve ekonomik hareketlilikten söz ediyor olacağız.

Belediyenin sanatı ulaşılabilir ve kitlesel bir etkinliğe dönüştürme uğraşları ve kamusal alanları doğal sanatsal ortamlar olarak kullanması; Kent Konseyine bağlı bir

Kültür ve Sanat Meclisinin varlığı, son yıllarda sanat atölyelerinin art arda açılması kentimiz adına önemli kazanımlar. Ancak elbette Kültür ve Sanat Meclisi olarak bize gelen eleştirilerden ve bizim gördüğümüz eksikliklerden yola çıkarak daha yapılması gereken bazı çalışmalar olduğu kanısındayız. Bu proje sunumu kentteki sanatsal etkinlikleri daha bir üst düzeye taşıyacak olması ve kentin kültürel yaşamına gözle görülür katkılar sunması ve son aşamada turistik ve ekonomik yaşama getireceği hareketlilik açısından önemlidir.

DURUM SAPTAMASI

- Çanakkale'de kültür sanat alanında etkinlik gösteren kamusal kurumlar, Kültür ve Turizm İl Müdürlüğü, Çanakkale Belediyesi, 18 Mart Üniversitesi, Kent Konseyi'dir.
- Kamusal kurumlar dışında çok sayıda kültür derneği(Roman kültürü dernekleri, yemek kültürü dernekleri, kültür ve sanat dernekleri... gibi) , sanat atölyesi (seramik, resim, cam, heykel, ahşap, çini ve geleneksel el sanatları... atölyeleri gibi) ve

turizm alanında çalışmalar yürüten sivil toplum örgütleri(TÜRSAB, ÇATOD, ÇAROD ve Turizm ve Tanıtma Derneği) vardır.

- Çanakkale ülkemizin birçok yöresine bakarak farklı bir kültürel zenginliğe sahiptir. Kurulduğu yıllardan günümüze çok dilli, çok dinli ve çok kültürlü bir yaşamın içinde filizlenen bugünkü kültür bizim en büyük zenginliğimizdir.

- Ayrıca çevremizde Troia gibi, Assos gibi ilkçağlardan günümüze gelmiş zengin kültürel birikimlere sahip uygarlıkların mirasçıları durumundayız.

ÖNERİLER

1. Kentin birçok noktasında kültürel merkezler kurulmalı, sosyal yaşam evleri bu konuda işlevselleştirilmeli, mutlaka bir “ performans sanatları merkezi” kurulmalı

2. Sanatçıların yerleşebileceği, galerilerin açılabilceği alanlar, olanaklıysa şehir merkezinde, açılmalı (Sanat Köyü Projesi plana alınmalı)

3. Yeni oluşturulan mahallelerde “ çağdaş sanat” ı sergileyen alanlar oluşturulmalı

4. Kent Kültürü mutlaka yaşatılmalı, bunun için kurumsal destekler sağlanmalı.

Göçlerle ya da yatırım için gelenlerin kültürel uyumu, getirdikleri yeni kültürün var olana katkısı gözlemlenmeli, araştırılmalı; kentsel dönüşümün kent kültürünü olumsuz etkilemesine izin verilmemelidir. Roman kültürünün kente bir zenginlik olarak kazandırılması için projeler geliştirilmeli

5. Kentteki kültürel ve sanatsal etkinliklerden göçmenlerin, mültecilerin ya da dezavantajlı grupların aynı ölçüde yararlanmaları sağlanmalıdır. Bu gruplar için dans ya da müzik gibi etkinlikler düzenlenmesi uyumu kolaylaştıracaktır.

6. Kent kültüründe ötekileştirici davranış ve söylemlerin yer bulmaması için projeler yapılmalı

7. Çimenlik Kalesi ve çevresinin hem mimari hem de kültürel açıdan korunmasına ve kentte bir mimari bütünlük oluşturacak dış cepheler ve peyzaj mimarisi yaratılmasına yönelik kararlar alınmalı

8. Kültür etkinlikler, uğraşı bu olan bir ekibe verilmeli

9. Kültürel yayınlar daha kapsamlı hale getirilmeli, tüm kesimlerin etkinliklerine yer veren bir yayın ortaya çıkarılmalı, kentin değişik noktalarına kurulacak sanat büfeleri biletlerin, broşürlerin ve afişlerin dağıtımı için kullanılmalı

10. Belediye kültür ve sanat etkinliklerinin tek sponsoru olmaktan çıkmalı, paydaşlar bulmalı, etkinlikler, herkesin kolayca erişebileceği miktarda, ücretli olmalı,

11. Birçok kez denenen ama başarıya ulaşamayan “ Çanakkale Kitap Fuarı” mutlaka yaşama geçirilmeli, film festivalleri düzenlenmelidir.

Bu genel önerilerin yanında Çanakkale Kent Konseyi Sanat Sokağı Çalışma Grubunun hazırladığı bir “SANAT SOKAĞI” projesi söz konusudur.

PROJENİN ORTAYA ÇIKIŞ ÖYKÜSÜ

Çanakkale Kent Konseyi Kültür ve Sanat Meclisinin kurulmasıyla başlamış olup Çanakkale Kent Konseyi Sanat Sokağı Çalışma Grubu ile 2015 yılı Nisan ayı itibariyle çalışmalara başlanmıştır. Yaklaşık her ay düzenli toplantılar yapılmış, bu toplantılar, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi öğretim üyeleri, çeşitli disiplinlerarası alanlardan sanatçılar ve halkın farklı kesimlerinden bireylerin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Toplantılarda farklı fikir ve görüşlerden faydalanarak projenin geliştirilmesine katkı sağlanmıştır. Buna yönelik 17 Ekim 2015 tarihinde Çanakkale Türkan Saylan Sosyal Tesisleri'nde geniş çaplı bir toplantı yapılarak, halkın projeye yönelik görüşleri alınmış ve anket, imza çalışmalarıyla konuya yönelik istekleri belgelenmiştir. Geçen süre zarfında toplantılara ek olarak çeşitli etkinliklerle sanat ortamının sosyal, kültürel açıdan etkileşim içerisinde olmasına olanak tanınmıştır. Çanakkale Halk Bahçesi, ÇTSO Evi, Tübingen Troia Vakfı ve M. Osman Korfmann Sergi Salonu, Çanakkale Kordon gibi kısıtlı olanaklara sahip mekanlarda sanatsal etkinlikler düzenlenerek halka ulaşmak ve Çanakkale'de sanat ortamının geliştirilmesine fayda sağlamak amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda projeye

istinaden Çanakkale halkının kamuoyu oluşturulmuş ve duyarlılıkları ölçülmüştür. Konuya ilişkin nitel ve nicel veri toplama araçları kullanılmıştır. Bunlar ise görsel, anket, imza gibi çeşitlilikler göstermektedir. Bu doğrultuda Çanakkale halkının konuya ilişkin eksikliği gidermedeki isteklerine ulaşılmıştır.

I-PROJENİN ADI: ÇANAKKALE SANAT SOKAĞI PROJESİ

PROJENİN AMACI: İnsanlık tarihi kadar eski olan ve mağara resimleriyle başlayıp günümüze değin çeşitlenerek devam eden sanat, her dönemde olduğu gibi günümüzde de toplumların yaşamını doğrudan etkilemeye devam etmektedir.

İçinde yaşadığımız dönemde insanlığın yaşadığı sosyal ve kültürel bunalımlardan çıkış yolu sanattan geçmektedir. Buradan yola çıkan gelişmiş ülkeler, sanatın daha çok yaygınlaştırılmasının, sanatla halkın daha çok iletişimde bulunabilmesinin yollarını aramışlardır. Sanatçılarla halkın buluşabileceği, ortak değerler üzerinde etkileşebileceği, barışın gelişmesine katkı sunabileceği bir ortamın- sanat sokaklarının- varlığına dünyadaki örneklerde olduğu gibi Çanakkale'de de gereksinim duyulmaktadır.

II-PROJE FİKRİNİN ANALİZİ:

DURUM SAPTAMASI

1- Çanakkale'de gerek merkezde gerek yakın çevrede sanatsal faaliyetlerin gerçekleştirildiği mekanların yetersiz olması, tanınırlıklarının az olması ve sanatsal ürünlerin pazarlama olanaklarının kısıtlı olması sanatın gelişimini olumsuz etkilemektedir.

2- Sanatsal mekanların dağınıklığı ve yetersizliği nedeniyle Çanakkale'de ulusal ya da uluslar arası nitelikte sanatsal organizasyonlar yapılamamakta, bu da sanatın ve turizmin gelişimini yavaşlatmaktadır. Gerek atölyelerinde gerekse kendi olanaklarıyla çalışan sanatçıların dağınık olması sanat dalları arasındaki etkileşimin ve dallar arası geçişin de önünü kapamaktadır. Geleneksel sanatların genç kuşaklarca öğrenilmesini zorlaşmaktadır.

3- Çanakkale'de kurulacak bir sanat sokağından kentte yaşayan ve dışarıdan gelecek sanatçılar, eğitim ve kültür kurumları, STK'ler, üniversite, kent halkı ve kurulacak sanat köyünün çevresindeki yerleşim yerlerinde yaşayanlar, turizm sektöründe faaliyet gösteren kurum ve kuruluşlar, ulusal ve uluslar arası sanatsal ve kültürel etkinliklerde bulunacak kişi ve gruplar doğrudan ve dolaylı olarak olumlu etkilenecektir.

ÇÖZÜM ÖNERİSİ

Yukarıda belirtilen sanatsal sorunların çözümü için :

- 1- Atölyelerin bir arada bulunduğu
- 2- Sergi yapılmasına uygun
- 3- Açık hava gösterilerinin yapılabileceği yerlere sahip
- 4- Çocukların da gözetileceği
- 5- Yeşil alanların arasında
- 6- Büyük araçlarında park edebileceği bir otoparka yakın bir sanat sokağının oluşturulması planlanmıştır.
- 7- Bu sanat sokağının Barbaros Mahallesi Barış Kordonu'nda eski erkek öğrenci yurdu'nun deniz tarafındaki önüne ve Mimoza Sokağına yapılması çalışma grubumuzda uygun bulunmuştur.

BU SANAT SOKAĞININ GERÇEKLEŞTİRİLMESİ İÇİN:

- 1- Çanakkale Belediyesi ile görüşülerek sanat sokağı yapılacak yerin tahsisinin sağlanması
- 2- Sanat Sokağı Projesinin bütçesinin Çanakkale Belediyesi tarafından sağlanması
- 3- Belediye tarafından bir proje yarışması açılarak projenin sağlanması
- 4- Sanat Sokağındaki mekanların sanatçıların bütçelerine uygun, onların rahatça sanat yapmalarına destek olacak değerlerle kiraya verilmesi
- 5- Kent ile Sanat Sokağı arasındaki ulaşımın toplu taşıma ile gerçekleştirilmesi
- 6- Sanat Sokağı Projesi'nin her aşamasında Sanat Sokağı Çalışma Grubuyla birlikte hareket edilmesi ve görüş alışverişinde bulunulması önerilmektedir.

III-SANAT SOKAĞINDA:

- 1- Üretim ve satışın yapılabildiği minimum 30 adet, 3*3 metre büyüklüğünde atölyeler yapılması
- 2- Atölyelere elektrik ve su alt yapısının sağlanması
- 3- İşleyişin aksamaması için bir yönetim kadrosu bulunması uygun olacaktır.
- 4- Sanat Sokağı'nın yönetimi atölye sahipleri ve belediye görevlilerinden oluşacak bir yönetim kurulu tarafından yapılmalıdır.

PROJE ORTAKLARI

- Çanakkale Valiliği
- Çanakkale Belediyesi
- Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi
- İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
- Çanakkale Sanayi ve Ticaret Odası

- Çanakkale Esnaf ve Sanatkarlar Odası
- Kent Konseyi
- Sanat ve Tasarım Atölyeleri
- Sanatla İlgili Dernek ve Vakıflar

PROJE SÜRESİ

Yer Tahsisi: 1 ay

Mimari Proje (Proje ortaklarının görüş ve önerileriyle belirlenecektir): 3 ay

İnşaat Süresi: 3 ay

Toplam Proje ve İnşaat Süresi: 7 ay

Proje Maliyeti yer ve kullanılacak malzeme kesinleştğinde güncel fiyatlar göz önüne alınarak belirlenebilecektir.

Ülkemizdeki Sanat Sokakları Örnekleri

Ülkemizdeki Sanat Sokakları Örnekleri (Eskişehir)

Ülkemizdeki Sanat Sokakları Örnekleri

Ülkemizdeki Sanat Sokakları Örnekleri (Antalya Kepez)

Projenin Yapılmasını Planladığımız Alan

Projenin Yapılmasını Planladığımız Alan

Projenin Yapılmasını Planladığımız Alan

10 Nisan 2022 Çanakkale Kent Konseyi Genel Kurulu

9 Mayıs 2022 Belediye Meclis Sunumu

9 Mayıs 2022 Belediye Meclis Sunumu

Halk Bahçesi'nde 'Sanat Sokağı'

Sanat Sokağı Etkinlikleri, Halk Bahçesi'nde Stüdyo Müzik Uygulamalarının dinletisi ve ÇOMÜ Hiphop Topluluğu Ön Çalışma Grubu'nun dans gösterisiyle açıldı.

Çanakkaleli sanatçılar Halk Bahçesinde kurulan Sanat Sokağı etkinliği kapsamında 22-26 Mayıs tarihleri arasında stantlarda sanatlarını sergileyecek. Kent Konseyine bağlı bir grup olan Sanat Sokağı 40 adet stanttan oluşuyor. Dün saat 17.00'da açılışı yapılan etkinlik 26 Mayıs tarihine kadar Çanakkaleli sanatseverlere açık olacak. Sanat Sokağı Çalışma Grubu Koordinatörleri Asude Bayram etkinliklerinin açılış konuşma-

sında şunları söyledi;

"Sanat bir yandan duyguların ifade etme yöntemi olarak kabul edilse de, bir yandan da toplumsal baskıyı oluşturmanın bir aracı haline gelmiştir. Özgürlüğünden hiç bir zaman ödün vermeyen sanatçılar, her zaman onu sınırlamak isteyen kâğıtların dışına çıkmayı ve kalıpları da kırmayı başarmıştır. Bugün burada okullardan, evlerden taşan sanatçıları ve onların sanat eserlerini görüyoruz.

Bu sanatçı topluluğu kentin yerel yönetimine bir mesaj vermek için bir aradalar. Artık kalıcı bir sanat ortamının bir an önce gerçekleştirilmesini bekliyoruz.

Çanakkale Belediyesi'nin bu konuya sıcak baktığını da biliyoruz. 17 sanatçıyla başladığımız Sanat Sokağı sergilerimiz bu gün 40 sanatçıyla devam ediyor. Bu etkinlikte beraber sesimize karşılık veren Çanakkale Belediyesi'nin de somut adımlar aşamasına

gececeğine olan inancımız tamdır."

Asude Bayram'ın ardından söz alan Çanakkale Belediyesi Başkan Yardımcısı Rebiye Ünüvar ise; "Asude hoca söylemek her şeyi söyledi. Bizde mesajı aldık. Birlikte çalışacağız. Ben bu 40 sanatçıyı simdiden tebrik ediyorum. Hepsini keyifle izleyeceğiz. Bizde üzerimize düşeni yapacağız," dedi.

Engin Ören
Sabih Can Durmuş

Yrd. Doç. Dr. Fatih Balci

Sanatı Anlamıyoruz Çünkü...

ÇOMÜ'lü Akademisyen Yrd. Doç. Dr. Fatih Balci tarafından Troia Kültür Merkezi Konferans Salonu'nda, "Günümüz Sanatı'nı Neden Sevmiyoruz Ya Da Neden Anlamıyoruz" konulu konferans verildi.

retim görevlileri katıldı. Konferansa katılım sadece ilgili öğrenciler tarafından gösterildi.

Katılımın az olduğu konferansa, Günümüz Sanatı'nı Neden Sevmiyoruz Ya Da Neden Anlamıyoruz? Sorularına cevap arandı. Konferans Bed-

ri Baykam tarafından satılan bos çerçeve üzerinden başlandı. Balci, günümüzde sanat ilzavcılarının postmodern eserleri ile özdeşleşmediğini, sanata ilişkin beklentilerin 18'inci yüzyıldaki sanat

akımlarından sinevizyon eşliğinde görsellerle örnekler verdi. Balci, günümüzde sanat ilzavcılarının postmodern eserleri ile özdeşleşmediğini, sanata ilişkin beklentilerin 18'inci yüzyıldaki sanat

Dilek Akşen

Vaziyet

Cemal ORAL

gundem17@hotmail.com

ÜSTÜNE ÜSTÜNE GİDİYOR

CHP Çanakkale Milletvekili Bülent Öz FETÖ'nün siyasi ayarının üstüne üstüne giderek sorular soruyor, kamuoyu oluşturuyor.

Milletvekili Öz referandum sonrası teşekkül ziyaretleri kapsamında gittiği ilçe, belde ve köylerde aynı konuyu dile getirerek "Ülkemizdeki her kuruma yapılmasını yayabilen FETÖ, ne garip ki Ak Parti içinde ve YSK da yapılanma kuramamış. Kurumlardaki en üst kademenin en alt kademe çalışanı kadar FETÖ'cülerini tespit edebilen ve hapse atan iktidar, partisindeki FETÖ'cüler de çok iyi tanımaktadır. Fakat bireysel çıkarlarını düşünenler, AK Parti ve YSK içindeki FETÖ'ylere ses çıkarmamaktadır" diyor.

"Bir siyasetçi böyle konuşabilir ama somut olan bir şey olsa müdahale edilir" diyebilirsiniz. Fakat, Milletvekili Öz konunun bir başka boyutunu da Başbakan bir televizyon programında "FETÖ'nün siyasi ayarını MIT'e sordum, 'Yok bir şey' dediler; bilgi saklıyorsa bedelini öderler" açıklamasını yaptı. "AK Parti içindeki FETÖ'cüler MIT'e sormaya ne gerek var, halkımıza sorsak tek tek isim sayabilir. Şunu ifade etmek istiyorum ki, göz göre göre vatandaşımızı kandırmaya çalışanlar, gerçekler ortaya çıktığında asıl bedeli halkımızın nezdinde ödeyen olacaklar" diyerek ortaya koyuyor.

Genelden yerele bir bakış açısı helki de milletvekili Öz'ün değerlendirmeleri. Ancak Çanakkale'de de "O'na niye dokunulmuyor? Asıl FETÖ'cüler dışarda" gibi iddialar halk arasında konuşuluyor.

Belge var mı? Gidilen evler daha tarif ediliyor o derece yani...

Milletvekili Öz'ün yazılı olarak sorduğu konuya yanıt verilmeyorsa, vatandaşın dediğinin, konuşmasının bir önemi olmadığı sonucuna varabilir miyiz?

Soru çok da...
Yanıt veren yok!

Sanatçılar İçin Umud Işığı

Canakkale Kent Konseyi Sanat Sokakı Çalışma Grubu tarafından gündeme getirilen

Belediyesi İmar Müdürlüğünden mimar, harita mühendisi ve şehir plancısının katıldığı toplantıda Canakkale'de sanatın gelişmesi ve kentin ekonomisine katkı sunabilmesi

İçin nasıl bir proje geliştirilmesi gerektiği üzerine görüşme gerçekleştirildi.

Sanat Sokakı Çalışma Grubunun bir dizi olarak başlayan "Sanat Sokakı" projesinin

Canakkale'deki sanatçıların belediye ve üniversitenin katılımıyla bir araya gelmesi ve olabildiğince gündeme gelmesi hem Sanat Sokakı Çalışma Grubunda hem de Canakkale Belediyesi İmar Müdürlüğü temsilcilerinde büyük bir heyecan yarattı. Ortaya çıkan pozitif enerjiyle bir "Sanat Köyü'nün" projelendirilmesi ortak görüş olarak benimsendi. Bu düşünceden hareketle öncelikle nasıl bir proje tasarlandığının belirlenmesi ve proje için uygun alanların araştırılması konusunda görüş birliğine varıldı.

Bu süreçte Sanat Sokakı Çalışma Grubunun bir dizi olarak başlayan "Sanat Sokakı" projesinin

Haber Merk...

Sanatçılar İçin Umud Işığı

Çanakkale Kent Konseyi Sanat Sokakı Çalışma Grubu tarafından gündeme getirilen "Çanakkale'de Sanat Köyü" projesinin ilk adımı atıldı.

Sanat Sokakı Çalışma Grubu üyeleriyle Çanakkale Belediyesi İmar Müdürlüğünden mimar, harita mühendisi ve şehir plancısının katıldığı toplantıda Çanakkale'de sanatın gelişmesi ve kentin ekonomisine katkı sunabilmesi için nasıl bir proje geliştirilmesi gerektiği üzerine görüşme gerçekleştirildi.

Sanat Sokakı Çalışma Grubunun bir düşü olarak başlayan "Sanat Sokakı" projesinin Çanakkale'deki sanatçıların, belediye ve üniversitenin katkısıyla ete kemiğe bürünmesi ve olabildiğinin gündeme gelmesi hem Sanat Sokakı Çalışma Grubunda hem de Çanakkale Belediyesi İmar Müdürlüğü temsilcilerinde büyük bir heyecan yarattı. Ortaya çıkan pozitif enerjiyle bir "Sanat Köyü" nün projelendirilmesi ortak görüş olarak benimsendi.

Bu düşünceden hareketle öncelikle nasıl bir proje tasarlandığının

belirlenmesi ve proje için uygun alanların araştırılması konusunda

görüş birliğine varıldı. Bu süreçte Sanat Sokakı Çalışma Grubuna nasıl bir projenin ihtiyacı en iyi şekilde yanıt vereceğini somutlaştırarak, Belediye İmar Müdürlüğü de yerleşim yapayp Sanat köyü örneklerini gözden geçirecek ve sonraki toplantılarda proje elle tutulur bir duruma gelecek.

Sanat Sokakı Çalışma Grubu Koordinatöresi Asude Bayram; "Bugün bizim için gerçekleşen bir dönüm noktası. Yıllardır kentin çağdaş bir sanat köyü olmasa istediğimiz alanları ve sanatçıların sesine kulak verecek birz dinleyen Çanakkale Belediyesi olarak verdiğimiz ortamlarla birlikte hareket etme anlayışı nedeniyle çok teşekkür ediyoruz. Şu anda kentinizin gelişmesi adına önemli bir proje ortaya çıkacağına inanıyoruz." dedi.

Haber Merkezi

